

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
„КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ”

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

ДО ВИКОНАННЯ ДОМАШНЬОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

З ДИСЦИПЛІНИ
“ Числові методи аналізу-1”

для студентів напрямку 050503 Машинобудування

Затверджено
кафедрою машин і апаратів
хімічних та нафтопереробних
виробництв
Протокол № 11 від “19” квітня 2011 р.

Зав. кафедри

Я.М. Корнієнко

Київ 2011 р.

Методичні вказівки до виконання домашньої контрольної роботи з дисципліни «Числові методи аналізу-1» для самостійної роботи студентів напрямку підготовки 050503 Машинобудування / Укладачі: Воронін Л.Г., Сачок Р.В., К.: НТУУ "КПІ", 2011 – 11 с.

*Гриф надано Вченою радою
інженерно-хімічного факультету НТУУ „КПІ”
(Протокол № 5 від «23» квітня 2012 р.)*

Навчальне видання

Методичні вказівки до виконання домашньої контрольної роботи з дисципліни «Числові методи аналізу-1» для самостійної роботи студентів напрямку підготовки 050503 Машинобудування.

Укладачі: *Воронін Леонід Григорович*
Сачок Роман Володимирович

Рецензенти: *В.В. Собченко* (Інститут газу НАН України)
О.Л. Сокольський (НТУУ "КПІ", кафедра ХПСМ ІХФ)

Відповідальний редактор: *Корнієнко Ярослав Микитович*

Зміст

Вступ	4
Мета та завдання домашньої контрольної роботи	4
1 Оформлення пояснювальної записки	4
1.1 Загальні вимоги	4
1.2 Вимоги оформлення пояснювальної записки домашньої контрольної роботи	5
1.3 Побудова пояснювальних записок.	5
1.4 Виклад тексту пояснювальної записки	5
1.5 Посилання	5
1.6 Формули	6
1.7 Оформлення ілюстрацій	6
1.8 Побудова таблиць	7
2 Вимоги до змісту пояснювальної записки	7
3 Список рекомендованої літератури	8
Додаток А. Зразок титульного листа домашньої контрольної роботи	8
Додаток Б. Перелік завдань на домашню контрольну роботу	9

Вступ

Вивчення студентами дисципліни “Числові методи аналізу” має своєю метою поєднати практичні і теоретичні відомості фізики, математики з ефективним застосування комп'ютерної техніки для розв'язання практичних задач і представити їх в більш вдалій, наглядній формі .

Мета та завдання домашньої контрольної роботи

Метою домашньої контрольної роботи є набуття практичних умінь при виконанні розрахунків.

Завданнями домашньої контрольної роботи є уміння:

- підготовки і представлення заданої інформації для обробки з допомогою персонального комп'ютера (ПК);
- складання алгоритмів і алгоритмічних схем для розв'язання поставленої задачі;
- програмування процедур перетворення даних;
- технічних і програмних засобів ПК.

1 Оформлення пояснювальної записки

1.1 Загальні вимоги

Текстові документи виконуються за допомогою комп'ютерної техніки на листах формату А4, в разі потреби (для схем, таблиць) допускається формат А3. Текст друкується на одному боці аркуша через півтора інтервала, шрифт – Times New Roman 14 пт.

Розташування і розміри граф основних написів в текстових документах повинні відповідати для першого аркуша - формі 2, ГОСТ 2.104-95, для наступних аркушів – формі 2а.

Абзаци в тексті починають відступом, рівним 15...17 мм.

Помилки, описки і графічні неточності, виявлені в процесі виконання текстового документа, допускається виправляти підчищенням або зафарбовуванням білою фарбою і нанесенням на це ж місце виправленого тексту (графіки) чорною ручкою або вклеюванням роздрукованих фрагментів тексту.

Ушкодження аркушів текстових документів, помарки і сліди не цілком вилученого тексту (графіки) не допускаються.

1.2 Вимоги оформлення пояснювальних записок домашньої контрольної роботи

Пояснювальна записка виконується на аркушах формату А4 з титульним аркушем (Додаток А).

1.3 Побудова пояснювальних записок.

Пояснювальна записка для домашньої контрольної роботи розпочинається титульним листом з надписом „Пояснювальна записка”(додаток А), наступним листом є "Завдання на домашню контрольну роботу".

1.4 Виклад тексту пояснювальної записки

Повне найменування виробу на титульному листі, в основному написі і при першому згадуванні в тексті документа повинне бути однаковим з найменуванням його в основному конструкторському документі. Найменування, що наводяться в тексті пояснювальної записки і на ілюстраціях, повинні бути однаковими.

1.5 Посилання

При виконанні розрахунку по алгоритму, методиці або формулі необхідно в тексті пояснювальної записки дати посилання на джерело, з якого взято матеріали. Посилання потрібно давати перед використанням запозиченого матеріалу у квадратних дужках.

Приклад: Скористаємось алгоритмом, запропонованим авторами [12].

1.6 Формули

Усі формули, нумерують арабськими цифрами в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в даному

розділі, розділених крапкою. Номер вказують із правої сторони листа на рівні формули в круглих дужках. Формула знаходиться посередині рядка. Міжстрочний відступ перед формулою та після неї робиться у розмірі одного рядка.

Приклад 1:

Нехай необхідно обчислити визначений інтеграл:

$$\int_a^b f(x)dx \quad (1.1)$$

Приклад 2: Обчислити визначений інтеграл (1.1) можна за допомогою аналітичної формули Ньютона-Лейбніца:

$$\int_a^b f(x)dx = F(b) - F(a) \quad (1.2)$$

1.7 Оформлення ілюстрацій

Ілюстрації повинні розташовуватися по тексту пояснювальної записки якнайближче до відповідних частин тексту. Всі ілюстрації нумерують у межах розділу арабськими цифрами. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, розділених крапкою, після номеру крапка не ставиться.

Перед ілюстрацією в тексті повинне бути послання на цю ілюстрацію.

Приклад 1:

Рисунок 2.12

Приклад 2:

„... зображено на рисунку 2.12 ”.

Ілюстрації мають найменування і, при необхідності, пояснюючі дані (текст під малюнками). Пояснюючі дані поміщають під ілюстрацією. З наступного рядка розміщується номер рисунку та його найменування.

Приклад 3:

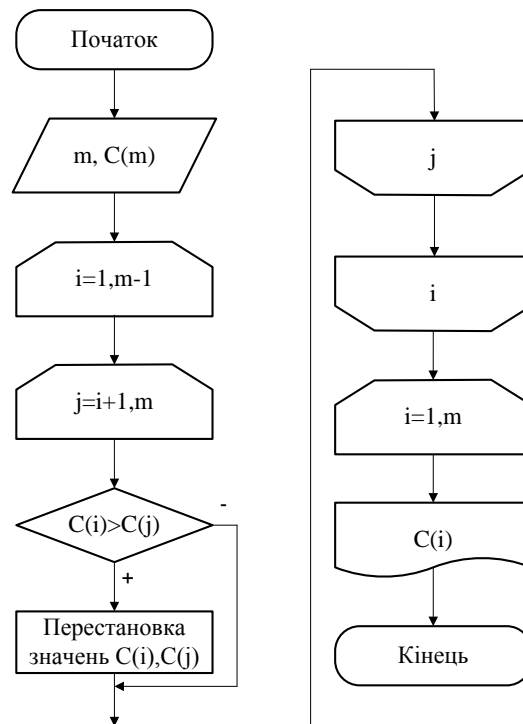

Рисунок 2.1 – Блок-схема алгоритму до задачі 1.

1.8 Побудова таблиць

Усі таблиці нумерують у межах розділу арабськими цифрами. Номер таблиці складається з розділу і порядкового номера таблиці, розділених крапкою. Над лівим верхнім кутом таблиці поміщають напис "Таблиця" із вказівкою номера таблиці, наприклад : "Таблиця 4.1". При наявності заголовка таблиці він розміщується після номера таблиці через тире. На всі таблиці повинні бути посилання в тексті, причому посилання повинні зустрічатися раніше, ніж сама таблиця. Графу „Номер по порядку ” включати до таблиці заборонено.

Приклад 1:

Результати дослідів запишемо до таблиці 4.1.

Приклад 2:

Таблиця 4.2 – Ідентифікатори програми

Найменування показників	Ідентифікатор	Одиниця вимірювання	Позначення
Продуктивність по грануляційному продукту	G_2	кг/год.	g2
Еквівалентний діаметр часток у псевдозрідженому шарі	D	м	de
Масова доля часток заданого розміру в готовому продукту	S_i	%	sy
Кінцева волога гранульованого продукту	u_2	%	u2
Концентрація початкового розчину	x_p	%	xp
Температура теплоносія на вході в шар матеріалу	t_1	°C	t1
Температура в шарі матеріалу	t_2	°C	t2
Температура теплоносія на виході із шару матеріалу	t_{12}	°C	t12
Температура гранул після апарата	t_{22}	°C	t22
Густина матеріалу	ρ_T	кг/м ³	rot
Насипна густина матеріалу	ρ_n	кг/м ³	ron
Густина повітря	ρ	кг/м ³	ro
Кінематична в'язкість повітря при температурі t_2	ν	м ² /с	nju1
Температура повітря на вході в калорифер	t_0	°C	t0
Вологовміст повітря на вході в калорифер	x_0	кг/кг	x0
Вологовміст повітря після гранулятора	x_2	кг/кг	x2

2 Вимоги до змісту пояснювальної записки

Пояснювальна записка формується у відповідності до рекомендованого кафедрою змісту.

Матеріал у розділах пояснювальної записки викладається згідно таких вимог:

Вступ

1. *Опис математичної моделі та алгоритм розрахунку.*
2. *Алгоритмічна-схема та її опис.*

3. Данні для розрахунку.
4. Програма.
5. Результати розрахунку ПК.
6. Висновки за результатами розрахунку ПК.

3. Список рекомендованої літератури

1. Демидович Б.П. ,Марон И.А. , Шувалова Э.З. Численные методы анализа . М. : Наука , 1967. 368с.
2. Положий Г.Н. , Пахарева Н.А. Математический практикум . М. : Физматгиз . 1960.-512с.
3. Демидович Б.П. , Марон И.А. Основы вычислительной математики . М.: Наука, 1970.-664с.
4. Петров А.В. , Алексеев В.Е., Титов М.А. Вычислительная техника в инженерных и экономических расчетах. М.:Высшая школа. 1984-320с.
5. Райманс Гейни-Ферд . QBASIC, М.: Наука ,1992, 300с.
6. Уорт Т. Программирование на языке Бейсик. М.: Машиностроение. 1981.- 855 с

Додаток А

Зразок титульного листа домашньої контрольної роботи

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
“КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ”**

Інженерно-хімічний факультет

Кафедра машин та апаратів хімічних і нафтопереробних виробництв

ДОМАШНЯ КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з дисципліни “Числові методи аналізу-1”

Виконав студент групи ЛБ-81 _____ А. М. Сидоренко
(підпис, дата)

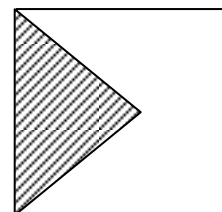
Перевірив доц., к.т.н. _____ Л. Г. Воронін
(підпис, дата)

Київ 2011

Додаток Б

Перелік завдань на домашню контрольну роботу

1. Задана квадратна матриця вимірності N . Знайти суму елементів в заштрихованій області. Знайти максимальний елемент на границі заштрихованої частини.

2. Елемент матриці називається локальним мінімумом, якщо він строго менший наявних у нього сусідів. Розрахувати кількість локальних мінімумів заданої матриці $A(5,5)$. Роздрукувати їх значення та індекси.

3. Елемент матриці називається локальним максимумом, якщо він строго більший наявних у нього сусідів. Розрахувати кількість локальних максимумів заданої матриці $A(5,5)$. Роздрукувати їх значення та індекси.

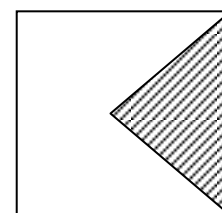
4. Побудувати трикутник Паскаля
Кількість рядків вводиться довільною.

1
121.
1331
14641
.....

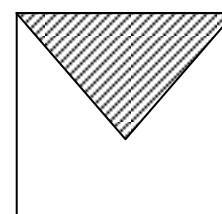
5. Задати елементи матриці за допомогою генератора випадкових чисел. В кожному рядку визначити: чи впорядковані елементи за умовою спадання, зростання чи є рівними. Видати повідомлення для кожного рядку.

6. Задана дійсна квадратна матриця A вимірності n . Отримати матрицю виду $E + A + A^2$, де E – одинична матриця.

7. Задана квадратна матриця вимірності n . Знайти найбільший елемент та його індекси серед елементів, що розташовані в заштрихованій частині (див. рисунок). Підрахувати суму елементів на границі заштрихованої частини.

8. Задана квадратна матриця вимірності n . Знайти найбільший елемент та його індекси серед елементів, що розташовані в заштрихованій частині (див. рисунок). Підрахувати суму елементів на границі заштрихованої частини.

9. Перемножити три матриці довільної розмірності.

10. Задана квадратна матриця вимірності n . Знайти найбільший елемент та його індекси серед елементів, що розташовані в заштрихованій області. Підрахувати суму елементів на границі заштрихованої частини.

11. Задані дійсні числа $a_1, a_2, \dots, a_{50}$ – кількість опадів у Києві за 50 років.

Треба обчислити середню кількість опадів та середньоквадратичне відхилення.

12. Задані масиви A , B з 10 цілих чисел. Побудувати масив C , в якому кожний елемент дорівнює найбільшому спільному дільнику чисел a_i , b_i . Використати алгоритм Евкліда

13. Елемент матриці називається локальним мінімумом, якщо він строго менший наявних у нього сусідів. Розрахувати кількість локальних мінімумів заданої матриці $A(5,5)$. Роздрукувати їх значення та індекси.

14. Елемент матриці називається локальним максимумом, якщо він строго більший наявних у нього сусідів. Розрахувати кількість локальних максимумів заданої матриці $A(5,5)$. Роздрукувати їх значення та індекси.

15. Задано матрицю $A(n,n)$. Сформувані два масиви. В один переслати по рядках верхню трикутну матрицю, включаючи елементи головної діагоналі, в інший - нижню трикутну. Роздрукувати верхню і нижню трикутну матриці по рядках.

16. Матриця розміщена в одномірному масиві по рядках. Усунути k -й рядок матриці з одновимірного масиву. Результат представити у вигляді матриці, що роздрукована по рядках.

17. Із заданої матриці усунути k -й рядок і m -й стовпчик. Результати роздрукувати.

18. Дана дійсна матриця A розмірності $m \times n$. Визначити числа $b_1, \dots, b_n$, що дорівнюють різницям найбільших і найменших значень елементів кожного рядка.

19. Дано 2 масиви цілих чисел A і B . Впорядкувати їх за зростанням. Помістити усі елементи цих масивів до масиву C , що також повинний бути впорядкованим за зростанням.

20. Ввести матрицю, знайти мінімальне значення в тому стовпчику, який має максимум абсолютних значень елементів.